

H. C. TERSLIN

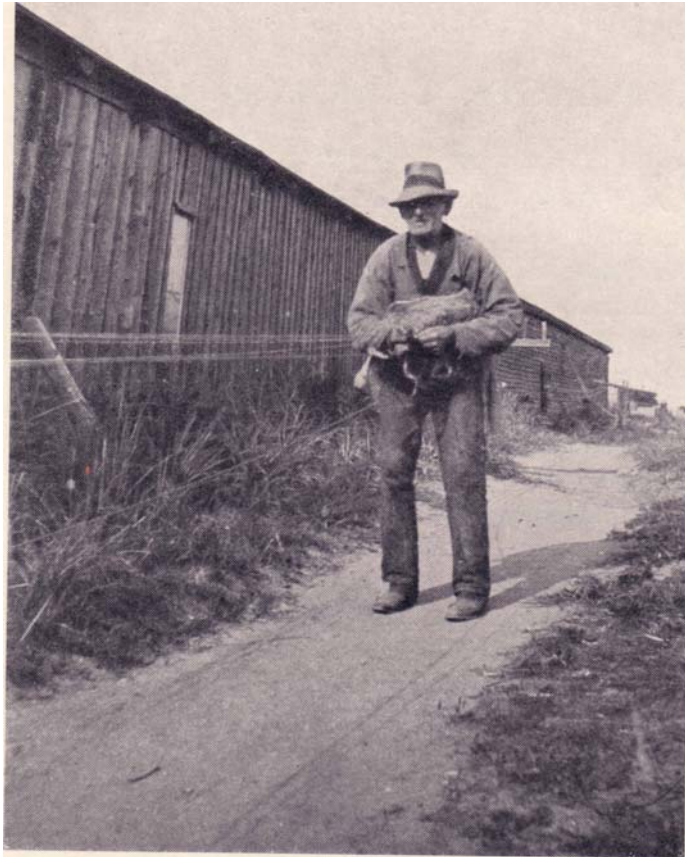
REBSLAGER CARL FREDERIKSEN

CARL JENS FREDERIKSEN er født 14 Januar 1859 i Gilleleje som Søn af Rebslager Frederik Jensen

Den største Oplevelse i hans Skoletid var Skolens Brand. Den gjorde et uudsletteligt Indtryk paa Eleverne, der i Undervisningstiden - en Dag i November - opskræmtes af et heftigt Tordenskrald. Lynet var slaaet ned i den store straatækte Bygning, der ikke stod til at redde.

I sin Fritid maatte Carl dreje Hjulet paa Rebslagerbanen for sin Fader, hvad der ikke morede ham. Hans Hu stod til Søen. Og efter Konfirmationen kom han 15 Aar gammel med Briggen "Tjalfe" og foretog med den seks Rejser til Grønland. Det var noget for en rask og videbegærlig Dreng, som havde Smag for Livel. Og det havde Carl Jens som han kaldtes. Han oplevede mangt og meget paa Grønland. hvor han besøgte alle Kolonierne. Grønlænderne boede dengang i Jordhytter, og han blev gode Venner mod dem og inviteredes i deres originale, men gæstfrie Hjem. Man maatte kravle paa alle fire, naar man skulde ind, saa snæver var Indgangen til Hulens eneste Rum, som husede hele Familien. - -

Grønlandsrejserne var langt fra ufarlige. Mange Gange mødte Skibet store Isbjerge, og naar disse med tordenlignende Brag kælvede og satte Havet i stærk Bevægelse. var det best ikke at være dem for nær. Engang var det nær gaet galt. "Tjalfe" var i Mørket lige ved at støde mod et Isbjerg, og først i yderste øjeblik lykkedes det at komme klar af del.

Rebsslager Carl Frederiksen paa Reberbanen.

Grønlandsfarterne varede i 3 Aar. Saa mønstrede Carl Jens og hans Ven, en ung Gilleleje-Fisker Martin Hansen, ud med en Svendborg-Bark, der i Riga lastede Props (Tømmer til Afstivning i de Engelske Kulminer). Og Returlasten fra England var Kul til Danmark eller Øster-

søhavnene. Mandskabet mistede dog Lysten til videre Sejlads med Svendborg-Barken. Thi en Dag, da Propslasten var losset, blev Skibet ved Flodtid sat uden for Kysten paa en Banke for, naar Ebbetiden kom, at blive gjort rent i Bunden.

Folkene opdagede da at Fartøjet var en gammel, rådden Kasse, og blev ængstelige for at sejle mere med den. Og da der nu skulde lastes Kul forlangte de at faa Skibet kondømt.

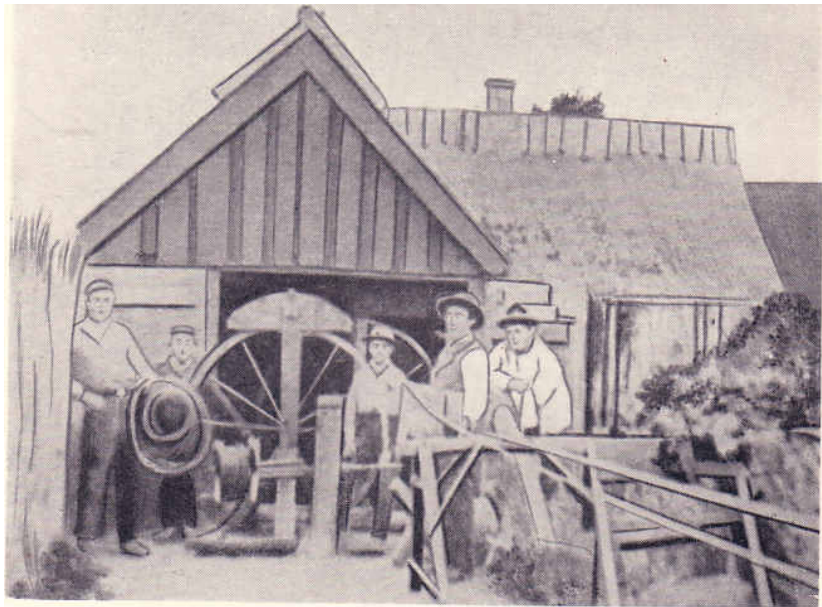
Kondemnation betyder, at den forsikrede opgiver Retten til Fartøjet til Fordel for Forsikreren mod at faa Forsikringssummen udbetalt, nemlig naar Skibet ikke er værd at istandsætte.

Mandskabet søgte da at faa Kommissionen til at erklære det usødygtigt eller at faa det repareret. Skipperen maatte bøje sig for Kravet, men var ikke til Sinds at gennemføre den store Reparation. Og da Kommissionen kom om Bord, blev den budt ned i Kaptajnens Kahyt, hvor den rigelige Spiritus blev grundigt undersøgt i Stedet for Skibet. Og saa fik det Sødygtighedspas! Saa blev der lastet Kul; men Folkene rømmede en mørk Nat, men maatte efterlade det meste af deres Tøj. Og da de blev eftersøgt, maatte de gemme sig i Land, indtil Skibet sejlede.

Derefter hlev de paamønstret med en stor engelsk Fuldrigger, "Sct. Louis". (Se Billedet af Fartøjet, som Carl Frederiksen har modelleret om Bord). Der Kom de sammen med Mandskab af næsten alle Nationaliteter. "Sct. Louis" var lastet med Kul til Valparaiso paa Vestkysten af Sydamerika.

Carl Frederiksen og Martin Hansen samt deres Fæller, der ikke havde faaet meget Tøj med, døjede af Kulde, men maatte klare sig, saa godt de kunde. Og Rejsen gik godt, til de naaede Kap Horn paa Sydspidsen af Ameri-

ka, hvor der raser heftige Storme. I hele seks Uger maatte de krydse om dette Forbjerg, men naaede velbeholdne Lossepladsen, hvor de ankrede op paa Rheden

Gille/eje Reberbane i østlige Byende (nuv. Østergadel tigger bag ved Reberhuset). 1875. - Yderst t.h.: Rebs/ager Carl Frederiksen derefter Fadren Rebs/ager Frederik Jensen.

og lossede Kullene i Pramme. Derefter sejlede de til Guanoøerne for at laste Guano (Fuglegødning fra Havfugle, der ruger i Mængde paa disse øer). De laa her i 6 Maaneder og lastede, hvor Gødningen blev afleveret. Og her blev mandskabet Afmønstret.

Efter det lange Ophold om Bord slog Matroserne Gæk-

ken løs, og mange af dem brugte den sammensparede Hyre og maatte endda laane Penge af Kammeraterne for at kunne rejse hjem.

En Matros fik dengang 60 Kr. om Maaneden i Hyre, og Rejsen havde varet i 14 Maaneder.

Da Carl Frederiksen kom hjem, blev han stoppet, som det hed, d. v. s. taget til Marinesoldat og kom som saadan ud med Fregatten "Jylland", der sejlede til Vestindien. Efter Hjemkomsten vilde han læse til Styrmand, hvad hans Moder dog var imod, idet hun erklærede, at naar Faderen havde kunnet leve af at være Rebslager, saa maatte han vel ogsaa kunne det. Carl strittede imod længe, men slog sig saa paa Rebslageriet. Men om Efteraaret deltog han som alle andre Mænd i Sildefiskeriet ved Gilleleje og ved Sjællands Odde.

Fortjenesten ved Rebslageriet var i de Tider ikke stor, ifølge de gamle Rebslaggerbøger ca. 400 Kr. om Aaret, og saa maatte Pengene for Arbejdet endda staa ude omkring et Aar, idet mange Fiskere ikke havde Raad til at betale før i Sildefisket.

Carl Frederiksen lavede i mange Aar Vodtov til Fiskefartøjerne. Det var i Aarene efter 1895, da Kvaserne blev lavet om til Snurrevodfiskeriet. Tidligere havde de været benyttet til Garnfiskeri.

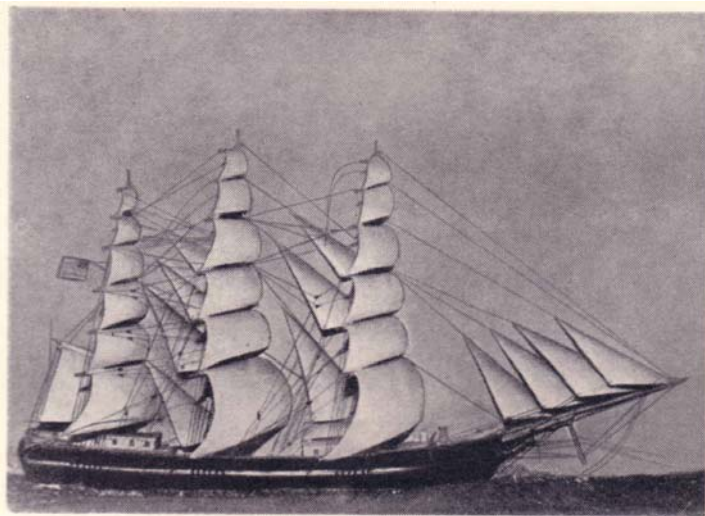
Carl Frederiksen var gift to Gange. Hans første Kane døde efter et Par Aars Ægteskab, og han giftede sig i 1885 med Caroline Bendtsen, der var Enke efter Fisker Svend Bendtsen. Hun blev ham en god Hustru, og intelligent, som hun var, blev hun ham en udmærket Støtte.

Carl Frederiksen blev en meget brugt Mand i det offentlige Liv. Han blev Medlem af det første Menighedsraad og var en Tid Medlem af Sogneraadet. Men især ofrede han meget af sin Fritid for Lubbersk Missionsforening, i hvis Bestyrelse han sad. Han var en af Mis-

sionens Førere. Han saavel som hans Hustru var ejendommelige Typer. De tog deres Kristendom yderst alvorlig, men var ikke tunge og triste, tværtimod livlige, levende Mennesker med et storartet Humor. Især holdt Børnene i Søndagsskolen meget af Carl Frederiksen, der havde store pædagogiske Evner og kunde holde sine smaa Tilhørere i Aande med Fortællinger om sine dramatiske Oplevelser og Ungdomsaarenes Farter til fremmede Kyster.

For Fiskerne betød Carl Frederiksen meget, da han i 20 Aar var Formand for Gilleleje Havne- og Bjærgelaug. Han døde den 4. Juli 1929, 76 Aar gammel.

(Tildels efter Carl Frederiksens Søn, Vandværks bestyrer Stefan Frederiksen).

Engelsk Fuldrigger "Sct. Louis".

Modelleret af C. Frederiksen, da han var Matros om Bord 1871.

(Findes nu paa Gilleleje Museum).